

Fossiilittoman liikenteen tiekartta, maaliikenne / henkilöliikenteen alatyöryhmä

Kokousmuistio 14.2.2020

Läsnäolijat: Atro Andersson (LVM, pj), Saara Jääskeläinen (LVM, pj), Outi Ampuja (Traficom), Artturi Björk (VM), Matti Koistinen (Pyöräliitto), Anna Virolainen-Hynnä (SBB), Maria Holmi (LVM), Tapio Ojanen (Väylä), Hanna Kalenoja (Autotuoajat), Juhani Laurikko (VTT), Timo Ritonummi (TEM), Jonna Juslin (VR Group), Noomi Saarinen (LVM, siht.)

Saara Jääskeläinen (pj) kertoi kokouksen alussa 12.2.20 järjestetystä fossiilittoman liikenteen tiekartan keskustelutilaisuudesta. Tilaisuuden tallenne on katsottavissa LVM:n Youtube-kanavalla ja linkki LVM:n sivuilla. Screen.io-kommentteja tuli tapahtumassa todella paljon, ja pj lupasi myös jakaa keskustelutilaisuuden screen.io-kommentit työryhmän nähtäväksi. Työryhmän jäsenet esittivät toiveita siitä, että myös screen.io:n kommentteista tehtäisiin yhteenveto. Pj lupasi, että viestintää mietitään ja kertoi, että hankkeen työsuunnitelmaan on sisällytetty vielä toinen laajempi sidosryhmä-tai keskustelutilaisuus sekä kaksi pienempää tilaisuutta. Pienemmät tilaisuudet voidaan järjestää kummankin maaliikenteen alatyöryhmän toimesta. Henkilöliikenteen alatyöryhmä voisi järjestää tilaisuuden yhdessä kuntien kanssa, tavaraliikenteessä taas elinkeinoelämä voisi olla hyvä yhteistyötaso.

Ministeriössä tehdään pian päätös selvityshankkeesta, josta on tarkoitus saada uusia vaikutusarvioita. Myös aiempia materiaaleja hyödynnetään. Ajatuksena on, että jatkossa sihteeristö tuo kokouksiin työryhmän kommentoitavaksi tarkastelun, joka yhdistää aiempaa tietoa ja saatuja vaikutusarvioiteja. Työryhmä on tervetullut kommentoimaan esim. mahdollisia lisäselvitystarpeita ja aineistoja, joita kannattaisi hyödyntää.

Pj esitteli vaikutusarviointien pohjaksi suunniteltua luonnosta. Tarkoituksena on tehdä kaksi eri skenaariovaihtoehtoa ja saada kaikista arvioitavista toimenpiteistä mahdollisimman yhteismitallinen arvio. Toimenpiteiden välinen ristiin tarkastelu tehdään lopuksi.

Keskustelussa nousi esille, että osa toimenpiteistä etenee eri aikatauluilla ja toivottiin myös polttoaineveron ja järjestelmätason tarkastelua.

Atro Andersson (pj) kertoi, että biopolttoaineiden osalta keskeisimmiksi toimiksi on tunnistettu jakeluvelvoitelaki. Lisäksi energiatuet, (fossiilisten) polttoaineiden veronkorotus, päästökauppa tai päästökauppa tai päästökauppa tai päästökauppa kuuluvat arvioitavien toimenpiteiden joukkoon.

Veromuutosten mahdollisia vaikutuksia käytiin lyhyesti läpi ja todettiin, että niihin palataan vielä myöhemmin.

Pj esitteli olemassa olevaa tietoa jakeluvelvoitelain vaikutuksesta CO₂-päästöihin: jakeluvelvoitelaki on näyttäytynyt vaikuttavana, mutta tiedossa on tarve arvioida, miten se kohtelee eri toimijoita.

Uusi liikenteen perusennuste on tekeillä, ja siitä saadaan tietoa autokannan kasvusta ja päästövähennyksestä. Muita kuin kustannus- ja päästövähennysarvioiteja tehtäessä voidaan joutua tekemään priorisointeja. Ympäristövaikutuksiin on pyydetty lausuntoja myös tutkijoilta (SYKE, IL, HY).

SYKE:n lausunto on jo saapunut, ja se jaetaan työryhmälle kokousmuistion kanssa. Todettiin, että ympäristövaikutusten arviointi voi olla vaikeaa.

Keskusteltiin biopolttoaineiden raaka-aineiden riittävydestä. Riittävyteen ja saatavuuteen liittyy kysymysmerkkejä. Keskustelussa nousi esiin, että raideliikenteen biopolttoainetarve voi vähentyä radikaalisti, mikäli rataverkon sähköistämistä jatketaan. Tulevaisuudessa myös synteettiset polttoaineet voivat helpottaa tilannetta. Sovittiin, että LVM koordinoi taustamuistion synteettisten polttoaineiden tilanteesta. Kuitenkin on pidettävä mielessä, että myös liikenteen tehokkuutta on parannettava.

Pj esitteli jakeluvaihtoehdon noston aiheuttamia kustannuksia eri skenaarioissa Afry Management Consultingin Esa Sipilän esityksen pohjalta. Vaikutusta kilpailukykyyn arvioitu myös toimialoitain. Huomiota on herättänyt erityisesti maaliikenteen toimiala, jonka osalta esiin on noussut tarve tehdä tarkempaa alatoimialakohtaista arviota. SKAL ry on luvannut arvioida tätä omalta osaltaan. Arvioidut kustannusvaikutukset vuonna 2030 vaikuttavat kohtuullisilta. Muita vaikutuksia (esim. työllisyys) on vaikea arvioida.

Loppuyhteenvedonä todettiin, että fokus kannattaa pitää keskeisimmissä muuttujissa. Kiireellinen aikataulu aiheuttaa haasteita, mutta jatkossa lista tulevassa kokouksessa käsiteltävistä toimenpiteistä pyritään tiedottamaan työryhmälle jo ennakoon kokoukseen valmistautumisen helpottamiseksi. Todettiin, että biopolttoaineen käytöstä raideliikenteessä on tarpeen tehdä oma taustamuistio (LVM koordinoi).

Työryhmän jäseniltä toivotaan ehdotuksia kuultavista asiantuntijoista mm. sähköön ja liikennejärjestelmään liittyen. Ehdotuksia voi laittaa Noomi Saariselle.

Seuraava kokous pidetään to 27.2.20 klo 14-16 (nh. Meritulli, Meritullinkatu 8).